

## Pilot 'taalvarianten van het Nederlands buiten Europa' voor middelbare scholen in Nederland, Vlaanderen, Suriname en de Caraïben

### Onze onderwijspilot

Het project bestaat uit een pilot met een digitale lesbrief voor docenten en scholieren van middelbare scholen (3e en 4<sup>e</sup> klas) in de landen waar het Nederlands een officiële taal is. Als onderdeel van de algemene culturele bagage van Nederlandse, Vlaamse, Caribische en Surinaamse middelbare scholieren vinden wij het belangrijk om de leerlingen op een bescheiden en realistische manier wat mee te geven over het ontstaan en het bestaan van varianten van het Nederlands buiten Europa zoals **het verwante Afrikaans**, **het Surinaams-Nederlands**, **het Nederlands in het Caribisch gebied**. De digitale lesbrief is ontwikkeld door een internationaal team van deskundigen. De digitale lesbrief beslaat in totaal 5 lessen.

In deze nieuwsbrief:

- De voorjaarspilot afgerond: alvast enkele korte reacties
- Een nieuw promotiefilmpje door middelbare scholieren.
- Voorstellen van het ontwikkelteam

### Scholen: de voorjaarspilot afgerond

Inmiddels hebben scholen in Nederland, Vlaanderen en Curaçao de spits afgebeten en in het eerste deel van 2019 ervaring opgedaan met de digitale lesbrief en de evaluaties ingevuld. Op dit moment loopt de najaarspilot waarin óók scholen uit Aruba en Suriname deelnemen naast diverse scholen uit Nederlands, Vlaanderen en Curaçao. De **eindevaluatie** van de digitale lesbrief zal eind 2019 worden afgerond en uiteraard hoort u dan van ons.

We zijn tevreden met de uitkomsten van de evaluaties uit de voorjaarspilot. Met de verbeteringsuggesties die zijn gedaan gaan we aan de slag. Om alvast een korte impressie te geven volgen hieronder enkele korte reacties. De eerste is van docente **Cindy Koene** van het ISW Hoogeland College in Naaldwijk:

*Een leerling uit mijn 3V-klas wees mij op de pilot. Ik vind het superleuk als leerlingen zelf initiatief tonen en heb dan ook contact opgenomen met de heren van de pilot. Het aanbod van lesmateriaal is ruim voldoende en daarbinnen kun je als docent je eigen accenten leggen. Zo heb ik de leerlingen zelf onderzoek laten doen naar de geschiedenis van de verschillende landen en zelf aan de slag laten gaan met de Afrikaanse grammatica. Leerlingen gaven aan dat ze deze onderdelen, waarin ze zelf bezig zijn, het leukste vonden!*

*Verder heb ik nog mijn eigen draai aan de lesstof gegeven door de winnaars van de getallenquiz boboti te geven en we hebben zelfs met de hele klas een skypegesprek gevoerd met iemand in Zuid-Afrika!*

*Baie geluk,*

Reactie van een docente uit Curaçao

*'De lesbrieff kan verder verrijkt worden door een grotere koppeling met de literatuur uit Suriname, de Caribische eilanden en Zuid-Afrika'.*

Een docent uit Nederland schrijft onder meer: *'hartelijk dank. Dit project heeft mijn blikveld en dat van mijn leerlingen verbreed'.*

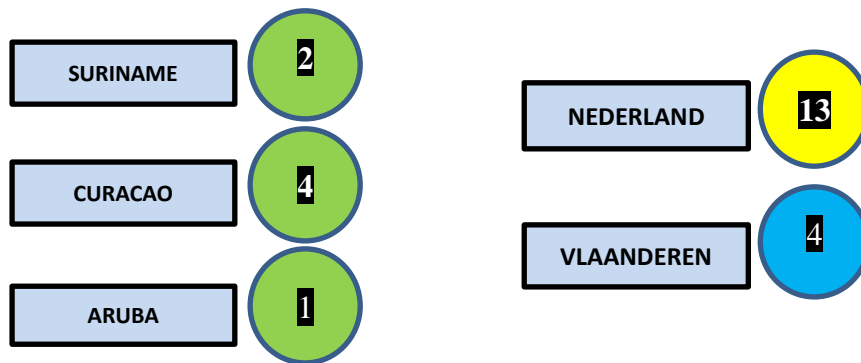
Een docente uit Vlaanderen schrijft: *'Vooral de luister- en kijkfragmenten vonden de leerlingen héél interessant. Het deel over geschiedenis was te lang'.*

### Promotiefilmje door middelbare scholieren

Inmiddels is er een promotiefilmje op onze website te bekijken waarin drie leerlingen zich aan u voorstellen: **Faedyn** uit Curaçao, **Philip** uit Zuid-Afrika en **Yuri** uit Suriname.

De link naar het filmje: [https://youtu.be/24SVuft\\_tjk](https://youtu.be/24SVuft_tjk)

### Overzicht van het aantal deelnemende scholen



### Het ontwikkelteam van de digitale lesbrieff

In onze vorige nieuwsbrief (zie ook website [www.vectislingua.org](http://www.vectislingua.org)) hebben we Peter Schoenaerts (coördinator ontwikkeling lesbrieff) en Adri Breed (lesdeel Afrikaans) voorgesteld. Dit keer is het de beurt aan Welmoed Ventura en Petra van Gent.

### Welmoed Ventura: lesdeel Nederlands in Suriname



Welmoed studeerde oosterse talen in Leiden, en specialiseerde zich in sociolinguïstiek van het Hindi en Javaans in Suriname en de rest van het Caribisch gebied. Aan de Universiteit van Amsterdam specialiseerde zij zich in de creolistiek. Vanaf eind jaren 90 werkte zij als onderzoeker bij de secties Hindostanen en Javanen van de afdeling Cultuurstudies van het Surinaamse ministerie van Onderwijs. Daar wijdde zij zich aan vertalingen, publicaties en documentaires, naast het begeleiden van studenten en scholieren die onderzoek deden naar Surinaamse talen en culturen. Momenteel werkt zij als eindredacteur bij het Surinaamse maandblad *Parbode*. Haar voltijdbaan heeft zij sinds tien jaar aan de Surinaamse lerarenopleiding in Paramaribo, waar zij taalkunde en onderzoek schrijven doceert, met meertaligheid als focus.

*Welmoed: "Mijn betrokkenheid bij het taalvariatieproject bracht werkelijk alles wat ik ooit gedaan en geleerd heb op mijn vakgebied in beweging. Vooral omdat ik mij tussen de wetenschap en creativiteit heen en weer beweeg. Op een lerarenopleiding wetenschap doceren sta ik steeds voor de vraag: wat hebben zij aan deze kennis, wat moeten zij er mee? En hoe maak ik die stof minder droog? Dezelfde vraag heb ik dus ook steeds gesteld bij de samenstelling van mijn materiaal voor het taalvariatieproject. Het antwoord lag steeds in de eigen belevingswereld.*

### **Petra van Gent: lesdeel Nederlands op de Caribische eilanden**



Petra van Gent is afgestudeerd Neerlandica en licentiate Bibliotheek en Informatiewetenschappen. De afgelopen jaren leverde zij een bijdrage aan de ontwikkeling van het taalbeleid op de Cariben en was zij daarnaast werkzaam als taalcoördinator. Voor de Taalunie ontwikkelde zij samen met anderen de methode Nederlands onder de Zon. Omdat zij daarnaast ook docente Nederlands en maatschappijleer was op het Milton Peters College op Sint Maarten, kon zij nieuwe ideeën en methoden direct in de praktijk uitproberen.

*Petra: "Mijn specialisatie is Nederlands als vreemde of tweede taal. Door langdurige periodes van verblijf in het buitenland weet ik als geen andere hoe belangrijk het is om te kunnen communiceren: tijdens je opleiding of werk maar ook in je privéleven. Taal, in al zijn vormen zoals gesproken en geschreven taal maar vooral ook lichaamstaal, is naast kennis van elkaars cultuur hiervoor onmisbaar. "*

### **Tot slot**

Voor wie nog eens verder wil grasduinen op de website van VECTIS: deze is inmiddels uitgebreid en geeft een indruk van de maatschappelijke domeinen en onderwerpen waarop VECTIS zich de komende jaren wil richten in de samenwerking tussen het Nederlands en het Afrikaans. Zoals gezegd, eind 2019/ begin 2020 melden wij ons opnieuw met de resultaten van de evaluatie van de digitale lesbrief.

Voor nu een groot woord van dank aan de docenten en leerlingen die aan de voorjaarspilot hebben meegedaan. De docenten en leerlingen van de najaarspilot wensen wij veel succes en we kijken uit naar de evaluaties.

Met vriendelijke groet  
Marc le Clercq en Joris Cornelissen  
**VECTIS**

[www.vectislingua.org](http://www.vectislingua.org)  
[info@vectislingua.org](mailto:info@vectislingua.org)